

Przedmiotowy System Oceniania z języka polskiego w klasach IV-VIII w Szkole Podstawowej nr 209 im. H. Ordonówny w Warszawie w roku szkolnym 2022/2023

I. Podstawa prawna

- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 209 im. H. Ordonówny w Warszawie – Rozdział XI: *We-wnętrzszkolne Ocenianie*.

II. Program

- M. Derlukiewicz, *Nowe słowa na start*. Program nauczania ogólnego języka polskiego w klasach IV-VIII szkoły podstawowej.

III. Podręczniki

- W klasach IV: A. Klimowicz, M. Derlukiewicz, *Nowe słowa na start!* – podręcznik (nr ew. 907/1/2017), oraz *Nowe słowa na start!* – zeszyt ćwiczeń (praca zbiorowa).
- W klasach V: A. Klimowicz, M. Derlukiewicz, *Nowe słowa na start!* – podręcznik (nr ew. 907/2/2018) oraz A. Marcinkiewicz, J. Ginter, *Nowe słowa na start!* – zeszyt ćwiczeń.
- W klasach VI: A. Klimowicz, M. Derlukiewicz, *Nowe słowa na start!* – podręcznik (nr ew. 907/3/2019) oraz J. Kuchta, A. Marcinkiewicz, *Nowe słowa na start!* – zeszyt ćwiczeń.
- W klasach VII: J. Kościerzyńska, J. Ginter, K. Łęka, J. Krzemińska, J. Kostrzewa, N. Bielawska, *Nowe słowa na start!* – podręcznik (nr ew. 907/4/2020) oraz *Nowe słowa na start!* – zeszyt ćwiczeń (praca zbiorowa).
- W klasach VIII: J. Kościerzyńska, M. Chmiel, M. Szulc, A. Gorzałczyńska-Mróż, *Nowe słowa na start!* – podręcznik (nr ew. 907/5/2021/z1) oraz *Nowe słowa na start!* – zeszyt ćwiczeń (praca zbiorowa).

IV. Kategorie i skala ocen

1. Obowiązują następujące kategorie ocen:
 - częściowe – wystawiane w ciągu roku szkolnego za pojedyncze działania uczniów,
 - śródroczne – wystawiane na koniec I półrocza,
 - roczne – wystawiane na koniec roku szkolnego.
2. Oceny śródroczne i roczne są wystawiane na podstawie ocen częściowych.

3. Stosuje się następującą skalę ocen:

- celująca (6)
- bardzo dobra (5)
- dobra (4)
- dostateczna (3)
- dopuszczająca (2)
- niedostateczna (1)

V. Formy oceniania

1. Stosuje się następujące formy oceniania uczniów:

- prace klasowe,
- wypracowania,
- kartkówki,
- dyktanda,
- testy diagnostyczne,
- odpowiedzi ustne,
- recytacja tekstów literackich,
- prace domowe,
- prowadzenie zeszytu,
- prace długoterminowe (projekty),
- udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych,
- udział w uroczystościach szkolnych.

2. Sposoby oceniania poszczególnych form zostały omówione w załączniku nr 1.

3. Uczeń / uczennica za pracę na lekcji może otrzymać plusy (+) lub minusy (–), których liczba decyduje o ocenie częściowej wstawianej do dziennika.

4. W ciągu półrocza uczeń / uczennica może trzy razy zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny. Zgłoszenie nieprzygotowania zwalnia z obowiązku prezentowania pracy domowej. W przypadku zgłoszenia nieprzygotowania po raz czwarty uczeń / uczennica otrzymuje upomnienie, wpisywane w dzienniku jako „Brak zadania” (BZ). Uczeń / uczennica ma obowiązek w ciągu 7 dni uzupełnić brakującą pracę domową, co będzie skutkowało usunięciem upomnienia (Treść komentarza pod adnotacją w dzienniku: *Możliwość uzupełnienia niewykonanej pracy domowej do dnia [data]*). W przypadku niewykonania pracy domowej w wyznaczonym terminie adnotacja BZ pozostaje. Ocenę niedostateczną uczeń / uczennica otrzymuje również w przypadku nieposiadania pracy domowej i niezgłoszenia nieprzygotowania.

VI. Ocenianie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych

1. W ocenianiu ucznia / uczennicy o specjalnych potrzebach edukacyjnych (tj. posiadającego opinię / orzeczenie wystawione przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną) stosuje się modyfikacje, których dobór zależy od wskazań zawartych w Programie Działań Wspierających oraz Indywidualnym Programie Edukacyjno-Terapeutycznym. Doboru modyfikacji dokonuje nauczyciel.

2. Wykaz dostosowań znajduje się w dokumencie *Dostosowania wymagań edukacyjnych z języka polskiego*.

VII. Modyfikacje w ocenianiu uczniów w okresie nauczania zdalnego

1. Nauczanie zdalne jest prowadzone z użyciem dziennika elektronicznego i platformy MS TEAMS.
2. W okresie nauczania zdalnego stosuje się następujące formy oceniania uczniów:
 - prace klasowe,
 - wypracowania,
 - kartkówki,
 - dyktanda,
 - prace domowe,
 - prace długoterminowe (projekty),
 - udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych.
3. W okresie nauczania zdalnego stosuje się następujące metody przeprowadzania prac klasowych, wypracowań, kartkówek i dyktand: uczniowie rozwiązują zadania na papierze i przesyłają je nauczycielowi w wyznaczonym terminie za pomocą poczty elektronicznej w formie sfotografowanej lub zeskanowanej LUB rozwiązują je w wersji elektronicznej na platformie MS TEAMS. Metodę wskazuje nauczyciel.

Sposoby oceniania poszczególnych form

ZASADY OGÓLNE

1. Wszystkie formy są obowiązkowe dla każdego ucznia / uczennicy.
2. Nauczyciel ma obowiązek zapoznać uczniów z kryteriami oceniania poszczególnych form.
3. W formach pisemnych stosuje się następujące typy zadań:
 - zamknięte,
 - otwarte krótkie,
 - otwarte rozszerzone.
4. Zadania otwarte krótkie wymagają udzielenia jednozdaniowej odpowiedzi na pytanie, uzupełnienia zdania brakującymi wyrazami itp.
5. Do zadań otwartych rozszerzonych należą:
 - opowiadanie,
 - opis (przedmiotu, postaci, krajobrazu, dzieła sztuki),
 - kartka pocztowa,
 - list (nieoficjalny i oficjalny, podanie, motywacyjny),
 - sprawozdanie,
 - przemówienie,
 - rozprawka,
 - charakterystyka,
 - recenzja,
 - zaproszenie,
 - ogłoszenie,
 - dedykacja,
 - notatka,
 - komentarz.
6. W ocenianiu poprawności językowej (tj. gramatycznej, ortograficznej i interpunkcyjnej) zadań otwartych stosuje się następującą zasadę: w zadaniach krótkich ocenia się wyłącznie konstruowanie zdań (tj. ich rozpoczynanie wielką literą i kończenie znakiem interpunkcyjnym), jeżeli polecenie tego wymaga, zaś zadania rozszerzone podlegają ocenianiu całościowemu według kryteriów ustalonych dla każdego z nich.
7. Ocenianie poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej zadań otwartych uczniów posiadających orzeczenie / opinię wystawioną przez PPP jest dokonywane według następującej zasady: dopuszczalna liczba błędów, które uczniowie mogą popełnić, aby uzyskać punkt, jest dwa razy większa niż w przypadku pozostałych uczniów.

FORMY PISEMNE

Prace klasowe

1. Ocenianie prac klasowych odbywa się według systemu punktowo-procentowego.
2. W pracach klasowych stosuje się następujący przelicznik punktów na oceny:
 - celująca – 100%
 - bardzo dobra – 90%-99%
 - dobra – 75%-89%
 - dostateczna – 50%-74%
 - dopuszczająca – 30%-49%
 - niedostateczna – 0%-29%
3. Prace klasowe składają się z następujących typów zadań: zamkniętych, otwartych krótkich i otwartych rozszerzonych.
4. Prace klasowe są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Ich termin jest zapisywany w dzienniku.
5. Nauczyciel ma obowiązek poinformować ucznia / uczennicę o zakresie wymagań do pracy klasowej.
6. Pracę klasową poprzedza powtórzenie materiału.
7. Uczeń / uczennica nieobecny/a na pracy klasowej może zostać poproszony o jej napisanie w ciągu tygodnia od dnia powrotu do szkoły; termin ustala nauczyciel. Odmowa napisania lub nieobecność nieusprawiedliwiona jest podstawą do wystawienia oceny niedostatecznej.
8. Uczeń / uczennica ma prawo raz poprawić ocenę za pracę klasową. Poprawę może napisać w ciągu 7 dni od dnia otrzymania sprawdzonej pracy. Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika obok oceny poprawianej.

Wypracowania

1. Wypracowania zawierają jedno z wymienionych zadań otwartych rozszerzonych: opowiadanie, opis dzieła sztuki, sprawozdanie, przemówienie, rozprawkę, charakterystykę, recenzję, list (nieoficjalny, oficjalny, podanie, motywacyjny).
2. W ocenianiu wypracowań stosuje się system punktowy zależny od specyficzności danej formy wypowiedzi.
3. W ocenianiu wypracowań bierze się pod uwagę to, czy uczeń / uczennica napisał/a tekst odpowiedniej długości. W przypadku napisania pracy za krótkiej uczeń / uczennica traci całość lub część punktów za poprawność językową pracy.

4. Uczeń / uczennica ma możliwość poprawiania ocen za wypracowania. Poprawę może napisać w ciągu 7 dni od dnia otrzymania sprawdzonej pracy. Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika obok oceny poprawianej.

Kartkówki

1. Kartkówki mogą dotyczyć maksymalnie trzech zagadnień omówionych podczas lekcji w dowolnym momencie roku szkolnego.
2. Kartkówki mogą zawierać następujące typy zadań: zamknięte i otwarte krótkie.
3. W ocenianiu kartkówek stosuje się system punktowy zależny od specyficzności pracy.
4. Nauczyciel nie ma obowiązku zapowiadania kartkówek, chyba że dotyczą one zagadnień omówionych wcześniej niż na poprzedniej lekcji.
5. Nauczyciel w szczególnych wypadkach może umożliwić uczniowi poprawienie oceny z kartkówki (z wyjątkiem kartkówek ze znajomości treści lektur). Poprawę może napisać w ciągu 7 dni od dnia otrzymania sprawdzonej pracy. Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika obok oceny poprawianej.

Dyktanda

1. Dyktanda mogą polegać na napisaniu dyktowanych przez nauczyciela wyrazów i/lub uzupełnieniu brakujących liter w wyrazach i/lub wyjaśnieniu pisowni wyrazów poprzez podanie zasad ortograficznych.
2. Dyktanda mogą dotyczyć jednego zagadnienia lub całości zagadnień ortografii.
3. W ocenianiu dyktand stosuje się system punktowy zależny od specyficzności pracy.
4. Nauczyciel nie ma obowiązku zapowiadania dyktand, chyba że dotyczą one zagadnień omówionych wcześniej niż na trzech ostatnich lekcjach.
5. Nauczyciel w szczególnych wypadkach może umożliwić uczniowi / uczennicy poprawienie oceny z dyktanda. Poprawę może napisać w ciągu 7 dni od dnia otrzymania sprawdzonej pracy. Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika obok oceny poprawianej.

Testy diagnostyczne

1. Testy diagnostyczne obejmują materiał omówiony podczas całego okresu edukacji.
2. Testy diagnostyczne nie są zapowiadane i nie poprzedza ich powtórzenie materiału.
3. Testy diagnostyczne mogą zawierać następujące typy zadań: zamknięte, otwarte krótkie i otwarte rozszerzone.

4. Ocenianie testów diagnostycznych odbywa się według systemu punktowo-procentowego, takiego samego jak w przypadku prac klasowych.
5. Nauczyciel ma prawo do niewystawiania ocen za testy diagnostyczne (wszystkim lub niektórym uczniom na ich prośbę).

FORMY USTNE

Odpowiedzi ustne

1. Odpowiedzi ustne mogą dotyczyć tematów omówionych na trzech ostatnich lekcjach.
2. Uczeń / uczennica nie jest wyznaczany/a do odpowiedzi ustnej w przypadku zgłoszenia nieprzygotowania w wyznaczonym momencie lekcji.
3. Nauczyciel ocenia odpowiedzi ustne, biorąc pod uwagę poprawność merytoryczną odpowiedzi.
4. Nauczyciel może podjąć decyzję o niewyznaczeniu do odpowiedzi ustnych ucznia / uczennicy posiadającego/ej opinię / orzeczenie wystawioną przez PPP, w której znajduje się stosowny zapis. Odpowiedź ustną może wówczas zamienić na kartkówkę.
5. Uczeń / uczennica nie ma możliwości poprawiania ocen za odpowiedzi ustne.

Recytacja tekstów literackich

1. Nauczyciel wystawia ocenę za recytację tekstu literackiego, biorąc pod uwagę następujące elementy: opanowanie tekstu i sposób interpretacji utworu.
2. Nauczyciel może podjąć decyzję o niewyznaczeniu do recytowania tekstów literackich ucznia / uczennicy posiadającego/ej opinię lub orzeczenie wystawione przez PPP, w których znajduje się stosowny zapis. Może wówczas poprosić ucznia / uczennicę o zaprezentowanie recytacji po lekcji bez obecności innych uczniów.
3. Uczeń / uczennica nie ma możliwości poprawiania ocen za recytację tekstów literackich.

INNE FORMY

Prace domowe

1. Nauczyciel za prace domowe może wystawiać oceny lub jedynie odnotowywać fakt ich wykonania.
2. Ocenianie prac domowych zależy od ich specyficzności.
3. Uczeń / uczennica nie jest rozliczany/a z wykonania pracy domowej w przypadku zgłoszenia nieprzygotowania w wyznaczonym momencie lekcji.

4. W przypadku niewykonania pracy domowej i niezgłoszenia nieprzygotowania uczeń / uczennica otrzymuje ocenę niedostateczną.
5. Uczeń / uczennica ma obowiązek pisać prace domowe bez błędów językowych.

Prowadzenie zeszytu

1. Zeszyt przedmiotowy może zostać sprawdzony w dowolnym momencie roku szkolnego.
2. Nauczyciel za prowadzenie zeszytu wystawia ocenę, biorąc pod uwagę następujące elementy: kompletność, przejrzystość i schludność.
3. Za nieprowadzenie zeszytu uczeń / uczennica otrzymuje ocenę niedostateczną.

Prace długoterminowe (projekty)

1. Prace długoterminowe (projekty) mogą być zadawane w dowolnym momencie roku szkolnego. Mogą mieć formę indywidualną lub grupową.
2. Uczeń / uczennica na wykonanie pracy długoterminowej (projektu) ma co najmniej tydzień.
3. Ocenianie prac długoterminowych (projektów) zależy od ich specyficzności.
4. Za niewykonanie pracy długoterminowej (projektu) uczeń / uczennica otrzymuje ocenę niedostateczną. Wyznaczenie terminu poprawy tej oceny (tj. oddania pracy) zależy od decyzji nauczyciela.

Udział w konkursach i uroczystościach

1. Informacje o konkursach (szkolnych i międzyszkolnych) o tematyce polonistycznej są przekazywane uczniom przez nauczyciela w formie ustnej oraz zamieszczane na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej szkoły.
2. Decyzję o udziale w konkursie podejmuje uczeń / uczennica za zgodą nauczyciela.
3. Za udział w konkursie o tematyce polonistycznej uczeń / uczennica może otrzymać plusa (+) lub ocenę (bardzo dobrą lub celującą) w zależności od wkładu pracy i efektu.
4. Uczeń / uczennica może otrzymać plusa (+) lub ocenę (bardzo dobrą lub celującą) za udział w uroczystości szkolnej i pozaszkolnej pozwalającej na wykazanie się umiejętnościami recytatorskimi, teatralnymi lub wokalnymi.